

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ	(3)
ABSTRACT	(5)
กิตติกรรมประกาศ	(7)
สารบัญ	(8)
รายการตาราง	(10)
รายการภาพประกอบ	(16)
บทที่	
1 บทนำ	1
ปัญหาและความเป็นมาของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
สมมติฐานของการวิจัย	6
ความสำคัญและประโยชน์ของการวิจัย	7
ขอบเขตของการวิจัย	7
นิยามศัพท์เฉพาะ	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
ความหมายของการประเมินผล	12
ความหมายของการการประเมินผลตามสภาพจริง	13
หลักการและแนวคิดในการประเมินผลตามสภาพจริง	17
ลักษณะของการประเมินผลตามสภาพจริง	22
กระบวนการหรือขั้นตอนในการดำเนินการประเมินผลตามสภาพจริง	31
วิธีการในการประเมินผลตามสภาพจริง	33
เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลตามสภาพจริง	39
เกณฑ์การประเมินหรือแนวทางการให้คะแนน(Rubric Assessment)	56
ข้อดีและข้อจำกัดของการประเมินผลตามสภาพจริง	63
แนวทางการนำวิธีการประเมินผลตามสภาพจริงไปใช้ในการเรียนการสอน	64
การเรียนการสอนและการประเมินผลตามแนวทางปฏิรูปการศึกษา	69

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การตัดสินผลการเรียน	75
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	79
3 วิธีดำเนินการวิจัย	90
ประชากร	90
กลุ่มตัวอย่าง	90
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	92
วิธีการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวิจัย	94
วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย	96
การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย	96
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	97
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	102
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	103
5 การอภิปรายผลการวิจัย	156
สรุปผลการวิจัย	160
การอภิปรายผล	167
ข้อเสนอแนะ	182
บรรณานุกรม	184
ภาคผนวก	196
ประวัติผู้เขียน	228

รายการตาราง

ตาราง	หน้า
1 เกณฑ์การให้คะแนนในการประเมินผลตามสภาพจริง	61
2 จำนวนโรงเรียนและประชากรแบ่งตามขนาด ของแต่ละจังหวัด	91
3 จำนวนโรงเรียนและกลุ่มตัวอย่าง ตามขนาดของแต่ละจังหวัด	91
4 จำนวน ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตัวแปร เพศ สสถานภาพการสมรส ประสบการณ์ในการทำงาน ขนาดโรงเรียน ช่วงชั้นที่สอน จังหวัดที่สอนและ ประสบการณ์ในการฝึกอบรมเกี่ยวกับการประเมินตามสภาพจริง	104
5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความรู้ความเข้าใจในการประเมินผลตาม สภาพจริง รายด้านและโดยรวมของครู	106
6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการปฏิบัติในการประเมินผล ตามสภาพจริง โดยรวมและรายด้านของครู	107
7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความรู้ความเข้าใจโดยรวมและรายด้าน ในการประเมินผลตามสภาพจริงของครู จำแนกตามตัวแปรเพศ	108
8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความรู้ความเข้าใจโดยรวมและรายด้าน ในการประเมินผลตามสภาพจริงของครู จำแนกตามตัวแปรสถานภาพการสมรส	108
9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความรู้ความเข้าใจโดยรวมและรายด้าน ในการประเมินผลตามสภาพจริงของครู จำแนกตามตัวแปรประสบการณ์ ในการทำงาน	109
10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความรู้ความเข้าใจโดยรวมและรายด้าน ในการประเมินผลตามสภาพจริงของครู จำแนกตามตัวแปรขนาดโรงเรียน	110
11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความรู้ความเข้าใจโดยรวมและรายด้าน ในการประเมินผลตามสภาพจริงของครู จำแนกตามตัวแปรช่วงชั้นที่สอน	110
12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความรู้ความเข้าใจโดยรวมและรายด้าน ในการประเมินผลตามสภาพจริงของครูจำแนกตามตัวแปรจังหวัดที่สอน	111

รายการตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความรู้ความเข้าใจโดยรวมและรายด้านในการประเมินผลตามสภาพจริงของครู จำแนกตามตัวแปรประสิทธิภาพนี้ในการฝึกอบรมเกี่ยวกับการประเมินตามสภาพจริง	111
14 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการปฏิบัติในการประเมินผลตามสภาพจริงโดยรวมและรายด้านของครู จำแนกตามตัวแปรเพศ	112
15 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการปฏิบัติในการประเมินผลตามสภาพจริงโดยรวมและรายด้านของครู จำแนกตามตัวแปรสถานภาพการสมรส	113
16 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการปฏิบัติในการประเมินผลตามสภาพจริงโดยรวมและรายด้านของครูใน จำแนกตามตัวแปรประสิทธิภาพนี้ในการทำงาน	114
17 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการปฏิบัติในการประเมินผลตามสภาพจริงโดยรวมและรายด้านของครู จำแนกตามตัวแปรขนาดโรงเรียน	115
18 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการปฏิบัติในการประเมินผลตามสภาพจริงโดยรวมและรายด้านของครู จำแนกตามตัวแปรช่วงชั้นที่สอน	116
19 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการปฏิบัติในการประเมินผลตามสภาพจริงโดยรวมและรายด้านของครู จำแนกตามตัวแปรจังหวัดที่สอน	117
20 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการปฏิบัติในการประเมินผลตามสภาพจริงโดยรวมและรายด้านของ จำแนกตามตัวแปรประสิทธิภาพนี้ในการฝึกอบรมเกี่ยวกับการประเมินตามสภาพจริง	118
21 ผลการทดสอบเออฟ (F – test) เพื่อเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจในการประเมินผลตามสภาพจริงของครูที่เพศต่างกัน	119
22 ผลการทดสอบเออฟ (F – test) เพื่อเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจในการประเมินผลตามสภาพจริงของครูที่มีสถานภาพการสมรสต่างกัน	120
23 ผลการทดสอบเออฟ (F – test) เพื่อเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจในการประเมินผลตามสภาพจริงของครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน	121

รายการตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
24 ผลการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของค่าเฉลี่ยของความรู้ความเข้าใจในการประเมินผลตามสภาพจริงที่มีต่อครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน ด้านความรู้ทั่วไปในการประเมินผลตามสภาพจริงของครูที่สอนในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน	122
25 ผลการทดสอบอเอฟ (F – test) เพื่อเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจในการประเมินผลตามสภาพจริงของครูที่สอนในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน	123
26 ผลการทดสอบอเอฟ (F – test) เพื่อเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจในการประเมินผลตามสภาพจริงของครูที่สอนในช่วงชั้นต่างกัน	124
27 ผลการทดสอบอเอฟ (F – test) เพื่อเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจในการประเมินผลตามสภาพจริงของครูที่สอนในจังหวัดต่างกัน	125
28 ผลการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของค่าเฉลี่ยของความรู้ความเข้าใจในการประเมินผลตามสภาพจริงที่มีต่อครูที่สอนในจังหวัดต่างกัน ด้านความรู้ทั่วไปในการประเมินผลตามสภาพจริง	126
29 ผลการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของค่าเฉลี่ยของความรู้ความเข้าใจในการประเมินผลตามสภาพจริงที่มีต่อครูที่สอนในจังหวัดต่างกัน ด้านวิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลตามสภาพจริง	126
30 ผลการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของค่าเฉลี่ยของความรู้ความเข้าใจในการประเมินผลตามสภาพจริงที่มีต่อครูที่สอนในจังหวัดต่างกัน โดยรวมในการประเมินผลตามสภาพจริง	127
31 ผลการทดสอบอเอฟ (F – test) เพื่อเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจในการประเมินผลตามสภาพจริงของครูที่มีประสบการณ์ในการฝึกอบรมเกี่ยวกับการประเมินผลตามสภาพจริงต่างกัน	128
32 ผลการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของค่าเฉลี่ยของความรู้ความเข้าใจในการประเมินผลตามสภาพจริงที่มีต่อครูที่มีประสบการณ์ในการฝึกอบรมเกี่ยวกับการประเมินผลตามสภาพจริงต่างกัน ด้านความรู้ทั่วไปในการประเมินผลตามสภาพจริง	129

รายการตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
33 ผลการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของค่าเฉลี่ยของความรู้ความเข้าใจในการประเมินผลตามสภาพจริงที่มีต่อครูที่สอนในจังหวัดต่างกัน ด้านวิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลตามสภาพจริง	130
34 ผลการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของค่าเฉลี่ยของความรู้ความเข้าใจในการประเมินผลตามสภาพจริงที่มีต่อครูที่สอนในจังหวัดต่างกัน	131
35 ผลการทดสอบเออฟ ($F - test$) เพื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติในการประเมินผลตามสภาพจริงของครูที่มีเพศต่างกัน	132
36 ผลการทดสอบเออฟ ($F - test$) เพื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติในการประเมินผลตามสภาพจริงของครูที่มีสถานภาพการสมรสต่างกัน	133
37 ผลการทดสอบเออฟ ($F - test$) เพื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติในการประเมินผลตามสภาพจริงของครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน	135
38 ผลการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของค่าเฉลี่ยการปฏิบัติในการประเมินผลตามสภาพจริงที่มีต่อครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน ด้านการกำหนดผู้ประเมินในการประเมินผลตามสภาพจริง	136
39 ผลการทดสอบเออฟ ($F - test$) เพื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติในการประเมินผลตามสภาพจริงของครูที่สอนในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน	137
40 ผลการทดสอบเออฟ ($F - test$) เพื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติในการประเมินผลตามสภาพจริงของครูที่ปฏิบัติการสอนในช่วงชั้นที่ต่างกัน	138
41 ผลการทดสอบเออฟ ($F - test$) เพื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติในการประเมินผลตามสภาพจริงของครูที่สอนในจังหวัดต่างกัน	140
42 ผลการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติในการประเมินผลตามสภาพจริงของครูที่สอนในจังหวัดต่างกัน ด้านการกำหนดผู้ประเมินในการประเมินผลตามสภาพจริง	141
43 ผลการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติในการประเมินผลตามสภาพจริงที่มีต่อครูที่สอนในจังหวัดต่างกัน ด้านการเลือกใช้เทคนิควิธีและเครื่องมือในการประเมินผลตามสภาพจริง	142

รายการตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
44 ผลการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติในการประเมินผลตามสภาพจริงของครูที่สอนในจังหวัดต่างกัน ด้านการกำหนดเวลาและสถานที่ที่จะประเมินผลตามสภาพจริง	142
45 ผลการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติในการประเมินผลตามสภาพจริงของครูที่สอนในจังหวัดต่างกัน ด้านการวิเคราะห์และวิธีการจัดการข้อมูลการประเมินผลตามสภาพจริง	143
46 ผลการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติในการประเมินผลตามสภาพจริงของครูที่สอนในจังหวัดต่างกัน โดยรวมในการประเมินผลตามสภาพจริง	144
47 ผลการทดสอบเออฟ ($F - test$) เพื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติในการประเมินผลตามสภาพจริงของครูที่มีประสบการณ์ในการฝึกอบรมเกี่ยวกับการประเมินตามสภาพจริงต่างกัน	144
48 ผลการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติในการประเมินผลตามสภาพจริงของครูที่มีประสบการณ์ในการฝึกอบรมเกี่ยวกับการประเมินตามสภาพจริงต่างกัน ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการประเมิน	146
49 ผลการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติในการประเมินผลตามสภาพจริงของครูที่มีประสบการณ์ในการฝึกอบรมเกี่ยวกับการประเมินตามสภาพจริงต่างกัน ด้านการกำหนดขอบเขตในการประเมิน	147
50 ผลการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติในการประเมินผลตามสภาพจริงของครูที่มีประสบการณ์ในการฝึกอบรมเกี่ยวกับการประเมินตามสภาพจริงต่างกัน ด้านการกำหนดผู้ประเมิน	147
51 ผลการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติในการประเมินผลตามสภาพจริงของครูที่มีประสบการณ์ในการฝึกอบรมเกี่ยวกับการประเมินตามสภาพจริงต่างกัน ด้านการเลือกใช้เทคนิคิวิชีและเครื่องมือในการประเมิน	148

รายการตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
52 ผลการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติในการประเมินผลตามสภาพจริงของครูที่มีประสบการณ์ในการฝึกอบรมเกี่ยวกับการประเมินตามสภาพจริงต่างกัน ด้านการกำหนดเวลาและสถานที่ที่จะประเมิน	149
53 ผลการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติในการประเมินผลตามสภาพจริงของครูที่มีประสบการณ์ในการฝึกอบรมเกี่ยวกับการประเมินตามสภาพจริงต่างกัน ด้านการวิเคราะห์และวิธีการจัดการข้อมูลการประเมิน	149
54 ผลการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติในการประเมินผลตามสภาพจริงของครูที่มีประสบการณ์ในการฝึกอบรมเกี่ยวกับการประเมินตามสภาพจริงต่างกัน ด้านการกำหนดเกณฑ์ในการประเมิน	150
55 ผลการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติในการประเมินผลตามสภาพจริงของครูที่มีประสบการณ์ในการฝึกอบรมเกี่ยวกับการประเมินตามสภาพจริงต่างกัน โดยรวม	151

รายการภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 พิมพ์เขียวแผนงานการประเมินตามสภาพจริง	35
2 ตัวอย่างตาราง 2 ทาง ของแผนการประเมิน	36
3 แฟ้มผลงานเป็นที่รวบรวมของเครื่องมือการประเมินผลจากสิ่งที่หลากหลาย	45
4 ความสัมพันธ์ระหว่างการประเมินจากสภาพจริงโดยใช้แฟ้มสะสมงาน	45
5 เส้นแสดงความต่อเนื่องของความสามารถ	62
6 การบันทึกย่อ	68
7 เกณฑ์มาตรฐานการผ่านช่วงชั้นและการศึกษา	75
8 การประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียนผ่านช่วงชั้น	79